

KÖY ve ŞEHİR

(ORDA BİR KÖY VAR UZAKTA)

Bu yazıyı, içimden geldiği gibi kaleme aldım. Şehirde büyüdüm ama köyü öğrendim. Köy nasıl ki, doğallığı gerektiriyorsa ben de burada olabildiğince sade ifadeler kullanacağım. Şehirde doğmuş ve köyü tanımayan biriydim ben. Ben köyü doğup büyüdüğüm topraktır diye öğrendim. Büyüdükçe yazın memlekete giden arkadaşlarım oldu. Köyün başka bir anlamının daha olduğunu fark ettim. Köyün karşısına şehir kelimesi getiriliyor çünkü. Bir zıtlık vardı işin içinde. O halde benim büyüüp köyüm sandığım ilçe bir köy değildi. Başka bir anlamı çıkmıştı.

Köy bir doğa hayatı, doğallık, sadelik, tazelik, huzur, sakinlik... Köyü öğrendikçe hevesim olmuştur hep. Ağaçtan meyve koparmak, kümeden yumurta almak, akan sudan su içmek; tüm meyve, sebze ve hayvanatın doğmasını, büyümesini, karakterinin oluşumunu öğrenmekmiş köy hayatı. Güneşle uyanmak, hava kararınca yatmakmış. Tarla bunu istiyor çünkü. Güneşe kalırsan işini göremezsin.

Şehir hayatında büyümüş biri olarak uzun köy ziyaretleri yaparak ikisini karşılaştırabilecek deneyime sahip oldum. Köyde her şey gerçek. Saat koşmuyor mesela. İnsan temiz havanın en güzelini soluyor, nefesin bir anlamı var; lezzetin gerçeğini tadıyor. Bunların yanında şunu da fark ettim: Yaz tatili yok köy hayatında. Mazeret izni de yok. Hayvanını ya da tarlanı bırakamıyorsun. Bir ziyaret gerekiyorsa uzak mesafelere, temsilen bir kişi gidiyor. Sonra ulaşım ciddi problem. Çoğu yerde toplu ulaşım yok. Şehirli biri için çok zor bir durum bu. Binip gitme alışkanlığını dizginliyorsun mecbur.

Şehirde hayat biraz daha yapay. Saati havaya değil yaptığın işe göre planlamak zorundasın. Gece çalışanlar gündüzden habersizdir mesela. Lezzetler daha yavan. Kedi köpekten başka hayvan yok ilgilenebileceğin. Sabahları uyandıran cırcır böcekleri ve yaprak hışırtısı yerine saatin alarmı var. Bunun psikolojik olarak uzun tahlilleri de yapılmış aslında ama buna benim gücüm yetmez. Merak edenler için 'Çalınan Dikkat' kitabını tavsiye ederim. Kalabalık ve artan tempo çok yorucu ve tahammül seviyeleri çok daha düşük.

Komşuluğa bir şey diyemedim, evet çünkü işin içinde insan varsa ilişkiler her yerde aynı. Köy olsun şehir olsun küsmek isteyen yine küs, kötüler yine kötü, iyiler hep iyidir. Tabi insanoğlu işte. Köydekilerin akli, şehir hayatına geçip rahat düzen kurmakta. Genelde genç neslin kendini oralardan uzaklaşıp şehire yerleşme hayalinde olduğunu gördüm. Alışveriş merkezinin eksikliğini yaşayanlarla karşılaştım. Oysa şehirde artık yeni mimari yatay alışveriş

merkezlerinde. Yani köydeki küçük caddeler gibidir. Kendine eğlenmek için buzağı alan bir gençle tanıştım. Çokça tavukları ve horozları da vardı. İşten gelince hobi olarak ilgilendiğini ve keyif aldığını anlattı. Benim için dünyanın en orijinal hobisidir. Ona çok şanslı olduğunu ve bunu unutmaması gerektiğini söyledim. Şehirlerin hayali genelde benim gibi köye yerleşip bağ bahçe ile vakit geçirmek. Özellikle emeklilik sonrasında. Çünkü insan topraktan geldiği için midir hep bir toprak özlemi taşıyoruz. Bizler topraktan, temiz havadan çok uzaktayız. Kendimi açık havada çok iyi hissettiğimi keşfettim.

Çocuk yetiştirmek de çok farklılık gösteriyor. Köydeki çocuklar çok daha özgürler. Oyuncakları tavuklar, horozlar ve tavşanlar genelde. Anneleri de çocukları incelemiyor sürekli. Hareketli çocuk daha çok tarlada vakit geçiriyor, damgalanmıyor çocuk. Oysa şehirde çocukların oyun alanı çok dar. Sokaklar güvensiz, evler çocukları tatmin edemiyor doğal olarak. Hareketli çocuğa üç yaşında teşhis konuluyor ve ilaca başlanıyor. Bu gördüğüm en acı farktı. Köy ortamında evlerin hiçbirinde ecza kutusu yoktu. Oysa ki, şehir evinde büyük çoğunluğumuzda ilaç çekmecesini bulunur. İçi çeşit çeşit ilaçlarla doludur. Köy insanının aklına ilk seçenek olarak ilaç gelmiyordu. Şahsi fikrim; en acı fark bu. Şehir insana robot hayatı sunuyor. Güneş görmeyen ev sayısı, görenden fazla artık. Vitamin takviyesi almayan kalmadı, meyvesini sofrasından eksik etmediği halde. Sözlerime şehir hayatında yaşamış ve köy meraklısı olan, bu bağlamda kendime çok yakın hissettiğim A. Hamit Tarhan'ın dizeleriyle son veriyorum.

Eyleyip ye's ile bir gün cüret
Tarz-ı garbi dedim olsun âdet.
O zaman yazmış idim Sahrayı
Keşf edercesine yeni dünyayı.